

Onderwerp Reactie op verzoek van de raad omtrent
proces en organisatie WIJ Groningen

Steller A.E. Broekens

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 93 45 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5961658

Datum 18-10-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op woensdag 5 oktober jl. bent u in een bijeenkomst mondeling geïnformeerd over het proces om te komen tot een advies over de organisatie en sturing WIJ Groningen per 2018. Tijdens deze bespreking is ons college gevraagd het proces tot aan de bespreking in de raad van december 2016 expliciet op een rij te zetten. Met deze brief komen wij aan dit verzoek tegemoet. Bij deze brief bieden wij u de samenvatting van de uitgevoerde benchmark aan.

De door uw raad vastgestelde Kadernota uitvoering| organisatie| regie WIJ Groningen (van 29 juni jl.) geeft voor het college de bandbreedte voor het advies over de organisatie en sturing WIJ Groningen. De invalshoek voor de sessie met uw raad en voor het advies is wat we willen bereiken met de WIJ-teams in de stad en wat het best daarbij passende model is. De vorm is niets meer en niets minder dan een middel om het doel te realiseren.

Voor de kadernota zijn gesprekken gevoerd met uw raad, inwoners, convenantpartners, professionals van WIJ Groningen en de ambtelijke organisatie. In het voorbereidingsproces naar het advies over de organisatie en sturing WIJ Groningen per 2018 doen wij dit opnieuw.

Gesprek met inwoners

Op 24 augustus jl. hebben wij een eerste bijeenkomst gehad met Stadadviseert. Een volgende staat gepland voor eind oktober 2016.

Vanuit WIJ Groningen en de gebiedsteams worden regelmatig gesprekken gevoerd met inwoners. Daaruit komt soms ook input voor de verdere ontwikkeling van WIJ.

Gesprek met partners

Er zijn op 25 juli 2016 en 10 augustus 2016 bijeenkomsten geweest met de convenantpartners van WIJ Groningen.. Een derde bijeenkomst wordt gepland voor eind oktober. Daarnaast voer(d)en we in september en oktober gesprekken met afzonderlijke partners.

Gesprek met WIJ Groningen

In de afgelopen periode zijn programmamanagers WIJ en managers WIJ betrokken geweest bij de voorbereiding door deelname aan brainstormsessies en via een sponsorgroep (stuurgroep) en werkgroep.

Vervolg

Naar aanleiding van het gesprek op 5 oktober jl. willen wij graag met u in gesprek over de inhoudelijke kant. Het voorstel is om een informatieve bijeenkomst te beleggen op dinsdagavond 15 november a.s. om 20.30 uur. In deze bijeenkomst willen we ons concept voornemen rond de sturing van de WIJ teams met u bespreken, hoe we daartoe gekomen zijn en waarom. Vervolgens kan het raadsvoorstel over de organisatie en sturing WIJ Groningen aan de orde komen in de commissie O&W op 7 december 2016 en de raad op 21 december 2016.

Wij gaan er vanuit u met deze nadere toelichting voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

LS

de secretaris,
Peter Teesink

Samenvatting van de resultaten van de benchmark bij andere gemeenten

In het kader van het advies over de organisatie en sturing van WIJ Groningen per 2018 is een benchmark uitgevoerd. In dit onderzoek zijn 7/8 gemeenten benaderd om te van hun ervaringen. Deze gemeenten zijn geselecteerd op basis van inwonersaantallen. De volgende gemeenten zijn hierin succesvol benaderd: Arnhem, Dordrecht, Eindhoven, Gouda, Leeuwarden, 's-Hertogenbosch, Utrecht en Zaanstad.

Met deze gemeenten hebben we een interview gehouden en de inhoudelijke documenten zijn bestudeerd. In het interview werd gestuurd op de volgende onderwerpen.

- De context van de sociale wijkteams.
- De oprichting/aanbesteding van de sociale wijkteams.
- Is er sprake van gemeentelijke deelname?
- Opdrachtgeverschap en bijbehorend toezicht.
- Gemeentelijke eindverantwoordelijkheid (Wmo en Jeugdwet).
- Burgerinvloed.
- De rol van zorgaanbieders.
- Couleur locale.
- Vormgeving aan flexibiliteit & innovatie.

Kort samenvattend zijn de belangrijkste bevindingen:

- Zeven gemeenten kiezen voor het uitvoeringsmodel. Hierbij heeft Groningen de meest brede invulling van WIJ gekozen (kern 1e lijn, maar ook 0e lijn (bijv. opbouwwerker) en klein deel 2e lijn en alle leeftijden) terwijl de meeste gemeenten kiezen voor de 1e lijn. Eén gemeente hanteert het regisseursmodel en verzorgt alleen de regie (en eventuele overbruggingszorg om escalatie te voorkomen).
- In Groningen gebeurt de uitvoering van Wmo en Jeugd binnen één team. Bij veel andere gemeenten zijn er Wmo-teams en de Jeugdteams, de redenen om niet voor een integrale aanpak te kiezen zijn divers, de sociale (Wmo)teams waren er eerst, span of control e.a.
- De meeste gemeenten staan nog aan het begin om burgerinvloed een rol te geven bij de wijkteams, de opdracht ligt veelal bij de organisatie die de wijkteams vorm geeft. Arnhem en Groningen kennen een wijkgerichte / gebiedsgerichte aanpak voor zowel sociaal domein als leefomgeving, passend binnen gemeentelijk beleid. Arnhem is een verdergaande aanpak aan het ontwikkelen, vanaf 2017 wordt de hele gemeentelijke organisatie en begroting daarop aangepast.
- Vijf gemeenten kiezen voor een subsidie aan de organisatie, twee gemeenten hebben aanbesteed en één gemeente doet het zelf.
- Voor de gemeenten die de wijk-organisaties op afstand hebben gezet is er een intensieve relatie tussen gemeente en wijkorganisatie, veel gesprekken over ontwikkelingen, resultaten enz. Deels gebaseerd op concrete afspraken uit de contract-/subsidierelatie, deels op basis van relatie.
- Waar samenwerkingsconvenanten waren worden ze omgezet naar rechtsvormen.
- De stichting is de meest voorkomende rechtsvorm (drie keer), gevolgd door de coöperatie (twee keer). In ons onderzoek zijn wij geen BV tegengekomen in de praktijk.
- Geen enkele gemeente, die de wijkteams op afstand heeft geplaatst, heeft een deelnemende rol in de raad van bestuur. Wel wil de gemeente Arnhem voor het eerste jaar een rol in de raad van toezicht en benoemt zij de leden van de raad van toezicht (die op hun beurt weer de raad van bestuur benoemen). In Eindhoven is de profielschets van de directeur/bestuurder opgesteld door college.

Hieronder volgt een korte samenvatting per gemeente, echter alle gemeenten geven aan dat ze nog midden in een proces zitten van transformeren. Dit kan ook betekenen dat er als gevolg van ervaringen andere keuzes worden gemaakt, in bijv. inhoudelijke taken, vorm van organisatie enz.

GEMEENTE ARNHEM

In 2015 – 2016 waren de sociale wijkteams bij de gemeente gepositioneerd en de professionals (via een tijdelijk samenwerkingsverband met aanbieders) in dienst van de aanbieders. Per 1 januari 2017 richt de gemeente Arnhem een stichting op voor de uitvoering van de eerstelijnsondersteuning door de sociale wijkteams. Financiering gebeurt via subsidie. Afspraken en de kernpunten van wijkteams zijn vastgelegd in statuten. Het bestuur van de stichting bestaat uit alle wijkmanagers en een dagelijkse bestuurder/directeur. Alle bestuurders hebben allen 1 stem waardoor is gewaarborgd dat er sprake is van een platte structuur. De raad van toezicht is werkgever. De gemeente benoemt de leden van de RvT. In het eerste jaar zetelen zij zelf ook in de RvT.

GEMEENTE DORDRECHT

De gemeente Dordrecht werkt op het moment nog samen op basis van een convenant. Vanaf 2017 willen zij echter één aanspreekpunt hebben en dus wordt er aan de huidige deelnemers gevraagd één rechtsvorm op te richten. De gemeente heeft zelf geen voorkeur hoe deze rechtsvorm eruit gaat zien, dit laat zij aan de aanbieder over. De gemeente onderhoudt zelf een subsidierelatie met de verschillende aanbieders, Per 2017 moet de enkele rechtsvorm leiden tot één enkele subsidieverstrekking.

GEMEENTE EINDHOVEN

De gemeente Eindhoven heeft de 10 wijkteams in een stichting ondergebracht waarbij de invloed op deze stichting vorm is gegeven door de subsidieopdracht en afspraken die in de statuten zijn vastgelegd. De stichting is door de gemeente opgericht en is de uitvoeringsorganisatie van eerstelijns taken in het gemeentelijke sociaal domein. De teams voeren de WMO als geheel uit, de Jeugdwet worden geen specialistische taken in gedaan en de Participatiewet is op onderdelen ondergebracht in de teams. Er is geen enkele gemeentelijke deelname, ook niet in de raad van toezicht. Wel is de profielschets van de directeur opgesteld door het college.

GEMEENTE LEEUWARDEN

In Leeuwarden is men toe aan de tweede fase van de Wijk-organisatie. De coöperatie wordt omgezet van een coöperatie met aanbieders als leden naar een coöperatie waarbij de werknemers een centrale rol spelen. Dit nadat eerst geprobeerd is om burgers in de coöperatie te laten deelnemen, dit is niet gelukt. De intentie is om per wijk een vereniging op te richten waar de desbetreffende wijkmedewerkers lid van zijn. Deze verenigingen zijn vervolgens weer lid van de coöperatie. Wel zijn alle werknemers in dienst van de coöperatie (en dus niet van de wijkvereniging). De coöperatie verzorgt de eerstelijnsondersteuning. Financiering gebeurt via subsidie.

REGIO MIDDEN HOLLAND (GOUDA)

Bij de gemeente Gouda is het initiatief voor het oprichten van een rechtsvorm gekomen vanuit de aanbieders. Zij hebben gezamenlijk een coöperatie opgericht. De coöperatie heeft vervolgens een subsidierelatie met de gemeente Gouda, in Gouda zijn Wmo-teams. Gouda wil graag de jeugd en wmo-teams samenvoegen, ze is hierover in overleg met de aanbieders.

GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH

Bij de gemeente 's-Hertogenbosch zijn de wijkteams bij de gemeente zelf ondergebracht. Bestuurlijk is in mei 2016 besloten dat de wijkteams onder gemeentelijke aansturing blijven tot in 2020 eventueel anders wordt besloten door de raad. Er is gekozen voor een specifiek regisseursmodel binnen de eerstelijnsondersteuning. De medewerkers van de wijkteams voeren enkel multidisciplinaire casussen uit. Er wordt echter geen zorg geboden anders dan overbruggingszorg, de medewerkers zijn er puur als regisseur van het plan. Voorafgaande is er een triage-traject. Bij enkelvoudige casussen wordt de inwoner direct doorgestuurd naar een zorgaanbieder. De zorg bij de aanbieders is ingekocht.

GEMEENTE UTRECHT

De gemeente Utrecht heeft de taken en organisatie aanbesteed. De marktpartij heeft vervolgens een stichting opgericht. De uitvoering gebeurt door een marktpartij. De wijkteams voeren de

eerstelijnsondersteuning uit. Bijzonder is dat er voor de tweedelijnsondersteuning gekozen is voor een lump sum financiering. Hierdoor kan er duidelijk gestuurd worden op afschalen.

GEMEENTE ZAASTAD

De gemeente Zaanstad werkt met hoofdaannemers via een maatschappelijke aanbesteding. Jeugd en Wmo zijn apart aanbesteed. Totaal zijn er 10 aanbieders, de gemeente besteed veel tijd aan contractmanagement met de partijen en intervenueert op samenhang, bijv. opleidingen. Inmiddels wordt nagedacht over een volgende aanbesteding.

Gemeente	Vorm	Aanbesteed/ uitbesteed of zelf doen of zelf opgericht	Soort	Financiering	Samenwerking/ invloed gemeente	Bijzonder- heid
Arnhem	Tot 01-01-17 een convenant. Stichting v.a. 01-01-17	Zelf opgericht	1 ^e lijn	Subsidie	Sturing: Subsidieopdracht, statuten Gemeentelijke deelname in 1 ^e jr. Daarna benoeming RvT Samenwerking op gebied van ontwikkeling en deel bedrijfsvoering	Experts invliegen bij lastige casuïstiek Gelijktrekken arbeids- beloningen wordt door de nieuwe stichting zelf gedaan
Dordrecht	Tot 01-01-17 convenant, rechtsvorm na 01-01-17	Uitbesteed aan convenantpartn ers	1 ^e lijn	Subsidie	Geen gemeentelijke deelname Sturing: via subsidie	
Eindhoven	Stichting	Zelf opgericht	1 ^e lijn	Subsidie	Geen gemeentelijke deelname Sturing: Subsidieopdracht, statuten Samenwerking op gebied van ontwikkeling en deel bedrijfsvoering	Manier burgerinspraak mag door stichting bepaald worden
Gouda	Coöperatie	Geïnitieerd door zorgaanbieders	1 ^e lijn	Subsidie	Geen gemeentelijke deelname Sturing: Subsidierelatie	Sociale makelaars (ophalen ideeën inwoners)
Leeuwarden	Coöperatie met werknemers (was met aanbieders)	Uitbesteed aan 3 aanbieders basisvoorziening	1 ^e lijn	Subsidie	Geen gemeentelijke deelname Sturing: subsidierelatie	
's Hertogen- bosch	Gemeente	Zelf doen	Regie 1 ^e lijn	Gemeentelijk budget	Uitvoering regie door gemeente. Directe sturing	Regisseurs- model 2 ^e lijnfinanciering op basis van lump sum

Utrecht	Stichting	Aanbesteed aan marktpartij	1 ^e lijn Wmo, aparte jeugd-teams	Inkoop	Geen gemeentelijke deelname.	2 ^e lijnfinanciering op basis van lump sum Sociaal makelaars
---------	-----------	----------------------------	---	--------	------------------------------	--

Zaanstad	Meerdere organisaties	Aanbesteed aan marktpartij	1 ^e lijn Wmo, aparte Jeugd-teams	Inkoop	Geen gemeentelijke deelname. Wel intensief contract-management	Inmiddels aan het nadenken over nieuwe aanbesteding
----------	-----------------------	----------------------------	---	--------	--	---